

under 6. Sept. Konsistorium om at skride til Besættelse af den nævnte Post. Efter at Konsistorium ved Cirkulære havde opfordret de af Universitetets Professorer, som maatte ønske at komme i Betragtning i saa Henseende, til at melde sig, indstillede det i Skrivelse af 19. Oktbr., i Henhold til Ministeriets Skrivelse af 18. Febr. 1859\*), at Prof. Ussing udnævntes. Under 31. s. M. beskikkede Ministeriet denne, saaledes at der af Kommunitetets Kasse tillagdes ham et aarligt Honorar af 600 Kr. samt Emolument af fri Bolig i den i Regensbygningen indrettede Provstelejlighed, — dog med Iagttagelse af de i L. 26. Marts 1870 § 2 givne Regler — og af 10 Favne Brænde aarlig, som Deputatisten selv, uden nogen Udgift for Kommunitetet, skulde besørge savet og hugget.

## II. Universitetets Lærere og de faste Censorer.

### 1. Forstærkelse af Lærpersonalet og Forandringer i de enkelte Fakulteters Fagkreds.

Ved Prof. C. E. Scharlings Afgang fra Universitetet begjærede Ministeriet en Erklæring fra det theologiske Fakultet, om der vilde være Anledning til at afholde en Konkurrence til Postens Besættelse. Fakultetet fraraadede imidlertid en Konkurrence, men ansaa det for rettest at opslaa Professoratet som vakant. Det androg derhos paa, at de indkomne Ansøgninger maatte blive det tilstillede til Erklæring. Dette Forslag toges til Følge af Ministeriet.

Med Hensyn til det rets- og statsvidenskabelige Fakultet bemærkes: Som i Univ. Aarb. 1873—75 S. 169 bemærket, henstod den af Justitsminister Nellemann tidligere beklædte Stilling som Professor i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet i Følge kgl. Resol. 25. Juni 1875 foreløbig ubesat. Efter at han i Sept. 1876 havde meddelt Undervisningsministeriet, at han ikke troede at kunne forsvare, at denne Tilstand længere blev bevaret for hans Skyld, begjærede Ministeriet under 6. s. M. en Erklæring fra Konsistorium og det rets- og statsvidenskabelige Fakultet angaaende Gjenbesættelsen af denne Plads. Fakultetet erklærede i denne Anledning i Skrivelse af 20. s. M., at det for Tiden ikke kunde anses nødvendigt, at dette Professorat blev besat. I det Lærefag (Processen), der var Justitsminister Nellemann betroet som Professor ved Universitetet, forelaa der saa mange trykte Hjælpemidler, navnlig de af denne selv udarbejdede Skrifter, at der for Tiden ikke var Trang til nye Forelæsninger, og de øvrige Fakultetsarbejder vilde dettes andre Medlemmer uden Vanskelighed kunne bestride. Fakultetet skulde derfor heller ikke udtale sig om det Spørgsmaal, hvorvidt det ledige Professorat, hvis det paa ny skulde besættes, burde besættes efter forud gaaet Konkurrence eller ikke, men bemærkede blot, at Fakultetet under det sidste Alternativ dog ikke vilde kunne paapege nogen Mand, som vilde være i Stand til uden længere Tids Forberedelse at overtage disse Forelæsninger. Fakultetet tilraadede derfor bestemt, at Professoratet for Tiden ikke blev besat, og at der saaledes ikke blev foregrebet noget for Fremtiden. Denne Udtalelse tiltraadte Konsistorium i Skrivelse af 19. Oktbr., hvorefter Ministeriet under 31. s. M. bifaldt, at Professoratet for Tiden ikke blev besat.

\*) Lindes Medd. 1857—63 S. 167.

Det lægevidenskabelige Fakultet indstillede efter Lektor Rasmussens Afgang, at Kommunelæge Lange, der stadig havde vikarieret i dennes Sygdom, maatte blive ansat som Lektor. Det fandt ingen Anledning til at andrage om en Konkurrence, da det under vore Forhold kunde forudses, at der ikke vilde kunne melde sig nogen til en eventuel Konkurrence, som lige over for de Fordringer, Stillingen udkrævede, vilde kunne maale sig med Lange. Ved i 2 Aar at have holdt offentlige Forelæsninger for de studerende samt examineret 2 Gange aarlig havde denne aflagt et langt fyldigere og paalideligere Bevis for sin Dygtighed som Lærer, end man vilde kunne opnaa ved en Konkurrence og dens 2 Prøveforelæsninger. Kommunelæge Lange blev derefter ansat som Lektor, se neden for.

Som Medlem af det filosofiske Fakultet er Docent i nordisk Filologi, Dr. phil. L. Wimmer, efter Andragende af Fakultetet, anbefalet af Konsistorium, optaget i Henhold til kgl. Resol. af 27. Novbr. 1876.

Under det mathematisk-naturvidenskabelige Fakultet havde Dr. phil. E. Warming fra Begyndelsen af 1873 virket, dels ved at holde Foredrag over Planteanatomi, senere tillige for Farmaceuter, og over specielle Æmner for videre gaaende, hvorfor han oppebar et Honorar af 1200 Kr. af Universitetets Udgiftspost 7 a til videnskabelige Formaals Fremme\*), dels ved at lede de mikroskopiske Øvelser, hvorfor han oppebar 400 Kr. af Universitetets Udgiftspost 3 b\*\*). I April 1877 ansøgte han om Ansættelse som fast extraordinær Docent samt om Forhøjelse af det ham tillagte Honorar. Fakultetet udtalte sig (18 Maj) enstemmig for, at der gaves Dr. Warming et forhøjet Honorar, der bedre passede til Tidens Fordringer og hans videnskabelige Bestræbelser i Universitetets Tjeneste. Derhos udtalte 6 af Fakultetets 11 Medlemmer sig bestemt for fast Ansættelse. Konsistorium tiltraadte i Skrivelse af 24. Maj begge Indstillinger med en varm anbefaling, hvorefter Ministeriet under 7. Juni paalagde Kvæstor paa Finanslovsforslaget for Finansaaret 1878—79 under Universitetets Udgiftspost 3 b at optage en Forhøjelse af 400 Kr. Dette skete derefter (under Udgiftspost 3 c)

Ved kgl. Resol. 29. Oktbr. 1875 blev det Dr. phil. Løffler fra 1. Apr. 1873 overdragne Hverv at holde Forelæsninger over fysisk Geografi forlænget for et Tidsrum af 5 Aar fra 1. Apr. 1876 at regne\*\*\*), saaledes at der herfor tillagdes ham et aarligt Honorar af 1200 Kr. af Universitetets Udgiftspost til videnskabelige Formaals Fremme. I April 1877 ansøgte han om fast Ansættelse og om forhøjet Honorar. Fakultetet anbefalede dette Andragende, saaledes at der gaves ham fast Ansættelse med en Lønning af 2000 à 2400 Kr., subsidiært en Ansættelse paa 10 Aar med det nævnte aarlige Honorar. Denne Indstilling tiltraadte Konsistorium i Skrivelse af 24. Maj 1877. Ministeriet fandt imidlertid ikke, da det var saa kort Tid siden, at det Dr. Løffler overdragne Hverv som extraordinær Docent var blevet forlænget, at der allerede nu var Anledning til at gjøre Forandring i dette Forhold, hvorimod det nedlagde allerunderdanigst Forestilling om, at det ham tillagte Honorar maatte blive forhøjet med 400 Kr. fra 1. Apr. 1877 at regne. Dette bifaldtes ved kgl. Resol. af 11. Juni 1877.

\*) Univ. Aarb. 1871—73 S. 135—36, jfr. Aarb. 1875—76 S. 90—92.

\*\*) Univ. Aarb. 1871—73 S. 107.

\*\*\*) Univ. Aarb. 1875—76 S. 92, jfr. Aarb. 1871—73 S. 136.

## 2. Afgang og nye Udnævnelser.

Følgende Personalforandringer have i 1876—77 fundet Sted:

Det theologiske Fakultet.

Prof., Dr. theol. & philos. C. E. Scharling er ved kgl. Resol. af 18. Oktbr. 1876 blevet afskediget fra 1. Novbr. s. A. at regne. Han blev den 4. Sept. 1830 ansat som Lektor ved Sorø Akademi og den 11. Jan. 1834 udnævnt til Professor ordinarius i Theologi. Den 17. Juni 1877 afgik han ved Døden.

Prof., Dr. phil. Fr. Hammerich afgik ved Døden den 9. Febr. 1877. Han blev den 19. Maj 1859 udnævnt til Professor ordinarius.

Sognepræst, Lic. theol. H. V. Sthyr er i Følge kgl. Resol. 10. Febr. 1877 beskikket til Professor ordinarius i det theologiske Fakultet.

Ordineret Kateket Fr. Nielsen er i Følge kgl. Resol. 27. Marts 1877 beskikket til Professor ordinarius i det theologiske Fakultet.

Det kan endnu mærkes, at Prof., Dr. theol. H. N. Clausen, der er blevet afskediget fra 1. Sept. 1874 at regne, er afgaaet ved Døden den 28. Marts 1877.

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

Prof. i Statsøkonomi N. C. Frederiksen er i Følge kgl. Resol. 19. Maj 1877 blevet afskediget. Han blev den 30. Marts 1867 udnævnt til Professor.

Det lægevidenskabelige Fakultet.

Lektor, Dr. med. Fritz Valdemar Rasmussen er i Følge kgl. Resol. 4. Jan. 1877 blevet afskediget, efter at det ved Erklæringer fra hans Huslæge og Fakultetet var blevet konstateret, at der kun var ringe Udsigt til Helbredelse. Sygdommen angreb ham faa Dage, efter at han den 14. Sept. 1874 var blevet udnævnt til Lektor, jfr. Univ. Aarb. 1873—75 S. 171.

Kommunelæge C. Lange er i Følge kgl. Resol. 16. Febr. 1877 udnævnt til Lektor i pathologisk Anatomi og de dertil knyttede Afsnit af den almindelige Pathologi.

## 3. Andre Personalialia.

Med Hensyn til det theologiske Fakultet bemærkes:

Ved Ministeriets Skrivelse af 28. Marts 1877 ere følgende udnævnte til faste Censorer for Trienniet 1. Apr. 1877 til 31. Marts 1880: Dr. theol. & phil. Kalkar (Formand), Dr. phil., Sognepræst Rørdam, Dr. theol., Domprovst Gude og Provst Andersen i Ringsted

— Ved Skrivelse af 4. Apr. s. A. bevilgede Ministeriet efter Indstilling, at der af Universitetets extraordinære Udgiftskonto for 1877—78 maatte anvendes et Beleb af indtil 500 Kr. til Bestridelse af de Udgifter, som vilde være fornødne til at give afdøde Prof. Clausens Jordefærd en passende højtidelig Karakter.

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet:

Ved Ministeriets Skrivelse af 28. Avg. 1876 meddeltes der Prof. Frederiksen Tilladelse til at foretage en Rejse til Pesth for at deltage i den statistiske Kongres.

— Ved Ministeriets Skrivelse af 22. Sept. s. A. meddeltes der Prof. Goos Orlov i Løbet af en halv Snes Dage, for at han kunde deltage i det til den 25. Sept. o. flg. Dage til Afholdelse i Bremen berammede Møde af association pour la reforme et la codification du droit des gens.

— Det overdroges ved Ministeriets Skrivelse af 2. Jan. 1877 Gehejmeetats-

raad, extr. Assessor i Højesteret C. S. Klein i afdøde Assessor Colds Sted at fungere som fast Censor ved den fuldstændige juridiske Examen og juridisk Examen for ustuderede i den tilbage staaende Del af Trienniet 1. Apr. 1874 til 31. Marts 1877.

— Ved kgl. Resol. 22 Jan. s. A. meddeltes der Prof. Frederiksen Tilladelse til at tilbringe Foraarsmaanederne i Udlandet med Bibeholdelse af den ham af Universitetet tillagte Lønning.

— Ved Ministeriets Skrivelse af 28. Marts s. A. ere følgende udnævnte til faste Censorer ved den fuldstændige juridiske Examen og den juridiske Examen for ustuderede for Trienniet 1. Apr. 1877 til 31. Marts 1880: Bankdirektør W. Ussing (Formand), Højesteretsassessor Meyer, Højesteretsassessor, Gehejmeetsraad, Dr. jur. Klein, Formand i Sø- og Handelsretten Schlegel, Overretsassessorerne Rimestad og Repholtz, Højesteretsadvokat Halkjær og Avditer, Overretsprokurator Mundt, efter at de, paa Forespørgsel af Ministeriet, havde erklæret sig enige i, at Honoraret nedsattes til 600 Kr., for at der derved kunde skaffes Honorar til Veje til 3 lægevidenskabelige Censorer, se foran S. 8 ff.

— Under s. D. har Ministeriet udnævnt Postinspektør Castberg og Bureau-chef Falbe-Hansen til faste Censorer ved den statsvidenskabelige Examen for samme Tidsrum.

— Ved kgl. Resol. af 26. Juli s. A. meddeltes der Prof. W. Scharling Tilladelse til at foretage en Rejse til Sverige til Udgangen af Sept. for, efter det ham fra den Letterstedtske Forening i Stockholm gjorte Tilbud, at holde Forelæsninger i Upsala og Stockholm.

— Prof. Goos erholdt ved Ministeriets Skrivelse af 22. Avg. s. A. Tilladelse til i den første Halvdel af Sept. at foretage en Rejse til Sverige i Anledning af Upsala Universitets 400aarige Jubilæum.

Det lægevidenskabelige Fakultet.

— Ved Skrivelse af 19. Jan. 1877 overdrog Ministeriet Kommunelæge C. Lange under Vakancen efter Lektor Rasmussen at overtage Undervisningen samt ved den derefter følgende Embedsexamen at examinere i de til det ledige Lektorat henlagte Fag. Se foran S. 117.

— Den kliniske Assistent ved Fødselsstiftelsen Brock, der var ansat den 1. Avg. 1876, begjærede Afsked fra Begyndelsen af Febr. 1877. Fakultetet ansatte da cand. med. & chir. S. Meyer, hvilket Stiftelsens Direktion billigede ved Skrivelse af 5. Febr. s. A.

— Fakultetet bevilgede under 13. Febr. 1877 Prosektor K. Valø Rejse-tilladelse til Juni s. A., for at han ved et Ophold i Syden kunde gjenvinde sit nedbrudte Helbred. Han afgik senere ved Døden i Mentone den 17. Maj 1877.

— Ligeledes bevilgede Fakultetet Prosektor Fr. Dahl Orlov fra 14. Apr. til 1. Juni, for at han kunde benytte en Badekur.

— Ved Ministeriets Skrivelse af 20. Apr. 1877 ere følgende udnævnte til faste Censorer for Trienniet 1. Apr. 1877 til 31. Marts 1880: Prof., Dr. med. Hirschsprung (Formand), Kommunelæge, Dr. med. Lehmann, Overkirurg, Dr. med. Studsgaard, Kommunelæge Dr. med. Philipsen, Politilæge, Dr. med. Tryde, Dr. med. Krabbe, Kommunelæge, Dr. med. A. D. Müller, prakt. Læge H. A. A. Silfverberg, Kommunelæge, Dr. med. Stage, Overlæge Joh. Møller, Distriktslæge, Dr. med. Ditlevsen i Lyngby og Kommunelæge, Dr. med. Iversen.

— Ved Ministeriets Skrivelse af 8. Maj s. A. meddeltes der Lektor Plum Tilladelse til i 3 Uger fra den 16. s. M. at regne at foretage en videnskabelig Rejse til England.

— Fakultetet har under 22. Juni s. A. forlænget Prosektor chirurgiæ O. Blochs Funktionstid for 1 Aar, og under 25. s. M. udnævnt cand. med. & chir. J. H. Chiewitz som Prosector anatomie paa 5 Aar.

— Prof. Reisz erholdt ved Ministeriets Skrivelse af 22. Avg. s. A. Tilladelse til at foretage en Reise til Sverige i Anledning af Upsala Universitets 400aarige Jubilæum.

Det filosofiske Fakultet.

Ministeriet har ved Skrivelse af 6. Jan. 1877 meddelt Prof. Paludan-Müller Fritagelse for at holde Forelæsninger i Foraarshalvaaret 1877 for derved at sætte ham i Stand til at fuldføre et større Arbejde over et Afsnit af de danske Enevoldskongers Historie.

— Ministeriet har under 28. Marts s. A. udnævnt Prof. Thrige og Rektor Petersen i Odense til faste Censorer ved den filologisk-historiske Embedsexamen for Trienniet 1. Apr. 1877 til 31. Marts 1880.

— Ved Ministeriets Skrivelser af 14. Juni og 22. Avg. s. A. er der meddelt Professorerne Stephens, Grundtvig og Gislason Tilladelse til at foretage en Rejse til Sverige i Anledning af Upsala Universitets 400aarige Jubilæum, den sidst nævnte saaledes, at han af videnskabelige Hensyn erholdt Tilladelse til at være fraværende til Udgangen af Septbr. Maaned.

— Prof. Holm erholdt ved Ministeriets Skrivelse af 28. Juni s. A. Tilladelse til i Sommerferien at foretage en Rejse til Udlandet og til at være fraværende til Begyndelsen af Sept. Maaned, hvilket sidste ved Skrivelse af 28. Avg. udstraktes til Begyndelsen af Oktbr. Maaned.

— Som Formand for Kommissionen for den filologisk-historiske Embedsexamen har i 1876—77 Prof. Ussing virket.

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Ved Ministeriets Skrivelse af 12. Sept. 1876 er der meddelt Doçent Zeuthen Tilladelse til fra den 17—24. Sept. s. A. at foretage en Rejse til Hamburg for ved det tyske Naturforskermede, som da afholdtes der, at træffe sammen med fremmede Matematikere.

— Prof. Thiele erholdt ved Ministeriets Skrivelse af 31. Okt. s. A. Tilladelse til at foretage en Rejse til Sverige i Tiden fra den 2—15. Novbr.

— Ved Ministeriets Skrivelse af 31. Marts 1877 meddeltes der Dr. phil. Warming Orlov paa c. 2 Uger fra den 9. Apr. s. A. at regne for at deltage i den internationale botaniske Kongres i Amsterdam.

— Ved Skrivelse af 22. Avg. s. A. meddelte Ministeriet Prof. Jul. Thomsen Tilladelse til at rejse til Sverige i Anledning af Upsala Universitets 400aarige Jubilæum.

#### 4. Friboliger og Huslejeportioner.

Ved Prof. C. E. Scharlings Afgang fra Universitetet blev den af ham oprettede Professorgaard i Kommunitetsbygningen opøret af Prof. R. Nielsen og tiltraadt til Oktbr. Flyttedag 1877. Ved Optionen gjordes det den eventuelle Optant til Pligt uden Erstatning at afstaa den ved Boligen endnu for Haanden værende Rest af Haven, dersom nye Byggeføretagender ved Universitetet i Frem-

tiden maatte gjøre det fornødent (Univ. Aarb. 1873—75 S. 175), samt til med 6 pCt. at forrente og afdrage et Laan til Kommunitetet, stort til Rest 78 Kr. 5 Ø., der i sin Tid var bevilget til Gasindlæg i Bygningen, med 8 Kr. 79 Ø. i hver Decbr. Termin. Den ved Prof. Nielsens Option ledig blevne Huslejeportion opteredes af Prof. Hammerich, der imidlertid døde uden at være kommet til Nydelse, se foran S. 26 ff. Efter denne opteredes den af Prof. Steen, der tiltraadte den fra Oktbr. Flyttedag 1877, se foran ib.

Ved Prof. Ussings Udnævnelse til Provst ved Regensen og Kommunitetet blev den af ham opterede Huslejeportion ledig til April Flyttedag 1877, se foran S. 25—26. Den opteredes af Prof. Aagesen.

### III. Forelæsninger og Øvelser.

#### 1. Approberet Forelæsningsplan for det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

For Bienniet 1876—78 har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 4. Juli 1876 approberet følgende Plan:

Efteraar 1876.	Foraar 1877.	Efteraar 1877.	Foraar 1878.
Indledning til Retsstudiet.		Indledning til Retsstudiet.	Dansk Privatrets alm. Del.
Alm. Retslære I.	Alm. Retslære II. Romerret I.	Romerret II.	Dansk Tingsret.
Indledning til dansk Formueret.		Dansk Obligationsret I.	Dansk Obligationsret II.
Dansk Familieret.	Dansk Personret.	Dansk Arveret.	
Processens alm. Del.	Ordinær Civilproces I.	Dansk Kriminalret I. Ordinær Civilproces II. Kriminalproces.	DanskKriminalretII. Extraordinær Civilproces.
Dansk Statsforfatningsret.			Dansk Retshistorie.
Privatrettens Encyklopædi I.	Privatrettens Encyklopædi II. Alm. Statsret.	Dansk Statsforvaltningsret.	Folkeret.
Nationalekonomiens Grundsætninger I.	Nationalekonomiens Grundsætninger II.	Nationalekonomiens Grundsætninger I.	Nationalekonomiens Grundsætninger II.
Nationalekonomiens Politik I.	Nationalekonomiens Politik II.		
Finansvidenskab I.	Finansvidenskab II.	Fædrelandets Statistik I. Statistikens Theori.	Fædrelandets Statistik II. Sammenlignende Statistik.
		Statsvidenskabelig Encyklopædi I.	Statsvidenskabelig Encyklopædi II.
Politisk Historie II.	Økonomiens Historie.		Politisk Historie I.